Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/903/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.887/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (Kodela Ügyvédi Iroda, dr. Kodela Viktor ügyvéd) eljáró indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára hivatkozással, az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét állítva alkotmányjogi panaszban kezdeményezték a Kúria Kfv.IV.37.887/2025/3. számú végzése – a Debreceni Törvényszék 101.K.701.027/2024/42. számú ítéletére is kiterjedő – alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését.

[2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a rendelkezésre álló iratok alapján – az alábbiakban összegezhető.

[3] 2.1. Az indítványozók családi gazdálkodás körében hasznosított külterületi ingatlanjainak meghatározott részterületeit közlekedési infrastruktúra fejlesztése közérdekű cél érdekében 2023-ban kisajátították. Az indítványozók a kisajátítás tárgyában hozott határozatokkal szemben keresettel éltek, melyben a határozatok megváltoztatását kérték. Vitatták a kisajátítással érintett területrészek megállapított forgalmi értékét, a kisajátítással kapcsolatos értékveszteségként a visszamaradt ingatlanrészek értéke csökkenésének mértékét, továbbá új kártalanítási jogcímként kérték a 2022 gazdasági év elmaradt termésének hasznai kapcsán általuk megjelölt összeg figyelembevételét.

[4] A Debreceni Törvényszék ítéletével az indítványozók kereseteit elutasította. A felperesek felülvizsgálati kérelmét elbíráló Kúria ítéletével a Debreceni Törvényszék ítéletét megváltoztatta és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatalt új eljárások lefolytatására kötelezte.

[5] 2.2. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal a megismételt eljárásokban a szakvélemény frissítése és kisajátítási tárgyalás után döntött ismét a kisajátításról.

[6] Az indítványozók a közigazgatási határozattal szemben bírósághoz fordultak, keresetükben a határozatok megváltoztatását kérték, vitatva a kisajátítással érintett területrészek forgalmi értékét, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékveszteségként a visszamaradt ingatlanrészek értékcsökkenésének mértékét.

[7] A Debreceni Törvényszék a 2025. november 5. napján kelt 101.K.701.027/2024/42. számú ítéletében az indítványozók kereseteit elutasította. A törvényszék a hatósági határozat jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta és ítélete indokolásában kifejtette, hogy a kereseteket miért találta megalapozatlannak, továbbá, hogy a perben kirendelt és a megelőző eljárásban eljárt igazságügyi szakértő véleménye miért aggálytalan, valamint az miként szolgált döntése alapjául.

[8] 2.3. Az indítványozók a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását – az indítványozók által megjelölt indokok vizsgálata után – a Kfv.IV.37.887/2025/3. számú végzésében megtagadta. Döntése elvi tartalmaként rögzítette, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdésébe foglalt követelménynek nem felel meg az a felülvizsgálati kérelem, amelyben a fél a befogadás okaként valójában a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi értékelésének felülmérlegelését kéri.

[9] 3. A hiánypótlási felhívásra kiegészített indítvány értelmében a támadott döntésekkel az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog és az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében a kisajátítással szemben megfogalmazott garanciák sérültek.

[10] Az indítványozók szerint az eljárt bíróságok a kártalanítás összegének megállapítása során nem vették figyelembe, hogy *a)* a kisajátítás után nagymértékben elnehezült a visszamaradó birtoktestek megközelíthetősége; *b)* ellehetetlenült a visszamaradó birtoktestek megművelhetősége; *c)* önmagukban is életképtelen, rendkívül költséges módon művelhető birtoktestek maradtak hátra; valamint *d)* a kisajátítási eljárás megindítása és a határozatok véglegessé válása között eltelt jelentős idő múlásának inflációs hatását. A kártalanítás ekként nem minősülhet azonnalinak és teljeskörűnek, ami az indítványozók értelmezésében a tulajdonhoz való alapjoguk és a kisajátítással szemben támasztott alaptörvényi követelmények sérelmét eredményezi.

[11] Az indítványozók a felhívott alkotmányos rendelkezésekkel kapcsolatban hivatkoztak az Alkotmánybíróság több határozatára, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményre és az EJEB vonatkozó gyakorlatára.

[12] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

[13] 4.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felelt meg:

[14] Az indítványozók által 2026. január 26. napján kézhez vett kúriai végzés ellen 2026. március 12. napján a bírósághoz benyújtott alkotmányjogi panasz, valamint a 2026. április 1. napján átvett hiánypótlási felhívásra 2026. április 15. napján az Alkotmánybírósághoz érkezett kiegészített indítvány – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett

[15] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.

[16] Az indítványozók a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítették.

[17] Az indítványozók az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperesei voltak.

[18] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tett. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására és amely az indítványozók indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás megindításának indokait (az indítványozók álláspontja szerint a tulajdonhoz való alkotmányos alapjogukat és a kisajátítással szemben támasztott alaptörvényi követelményeket sértik a hozott határozatok), *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket (a Kúria Kfv.IV.37.887/2025/3. számú végzése és a Debreceni Törvényszék 101.K.701.027/2024/42. számú ítélete); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdései]; *e)* indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.

[19] 4.2. A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria olyan döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb

döntés, ezért alkotmányjogi panasszal támadható. A jelen ügyben tehát a Kúria végzésével szemben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének {lásd: 3480/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [35]}.

[20] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.

[21] A kisajátításhoz kapcsolódó kártalanítás kérdését illetően az Alkotmánybíróság jelen ügyben is kiemeli, hogy a kártalanítás összegének meghatározása alapvetően az Alkotmánybíróság hatáskörébe nem tartozó tényállás-megállapítási, bizonyíték-értékelési kérdés. Az Alkotmánybíróság ebben a körben azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvényből fakadó anyagi jogi és eljárásjogi követelmények figyelembevételével határozták-e meg a kártalanítás összegét {lásd: 3368/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [31]}. A teljes kártalanítás követelménye azonban nem jelenti azt, hogy a kisajátítandó ingatlan értékét a kisajátítandó ingatlan tulajdonosa – akár saját szakértője közreműködésével – határozhatja meg, azt az erre irányuló eljárásban, szükség szerint szakértő kirendelése útján kell meghatározni. A kisajátítási határozat kártalanítást megállapító része igazságügyi szakértői véleményen alapul, az ezt vitató fél pedig az összegszerűség körében szakértői bizonyítással támaszthatja alá álláspontját. A bíróság a közigazgatási perben szabadon dönti el, hogy milyen bizonyítást foganatosít, és az egyes bizonyítékokat miként értékeli. Az Alkotmánybíróság nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket. A bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {lásd: 3119/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [15]}.

[22] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint azt sem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd: 3137/2017. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [10]}. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {lásd: 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[23] Önmagában az, hogy az indítványozók az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott bírósági döntéseket sérelmesnek tartják, nem alkotmányossági kérdés. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {lásd: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.

[24] Az indítványozók a kisajátítás alaptörvényi követelményeinek megsértését nem valószínűsítették. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság a beadványban foglaltakat, a kártalanítás megállapítását, összegét – ideértve az időmúlás miatti inflációs hatás figyelmen kívül hagyását is – kifogásoló indítványi elemeket a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megalapozására nem találta alkalmasnak tekintettel arra is, hogy sem a beadvány, sem a peradatok az ingatlanok időközbeni értékváltozására, sem a kifizetések folyamatára vonatkozó adatokat nem tartalmazták, illetve azokat nem érintették, így a beadványban foglaltak nem vetettek fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést e körben sem, amely az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatát indokolná.

[25] 5. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételeinek. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró